

DCJ-1601100102041100 Seat No. _____

M. A. (Sem. IV) (CBCS) (WEF-2016) Examination

July - 2022

Sanskrit

(Classical Epic : रघुवंश-सर्ग - १, १४)

(Common Paper for 2015 & 2016)

(Old Course)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- १ नीयेनामांथी कोर्षपश चार श्वोकोनो अनुवाद करो : १४
1 Translate any **Four** of the following : 14
- (१) तं सन्तः श्रोतुमर्हन्ति सदसद्व्यक्ति हेतवः ।
हेम्नः संलक्ष्यते ह्यग्नौ विशुद्धिः श्यामिकाऽपि वा ॥
- (२) लोकान्तरसुखं पुण्यं तपोदानसमुद्भवम् ।
संततिः शुद्धवंश्या हि परत्रेह च शर्मणे ॥
- (३) इप्सितं तदवज्ञानाद्विद्धि सार्गलमात्मनः ।
प्रतिबध्नाति हि श्रेयः पूज्यपूजाव्यतिक्रमः ॥
- (४) प्रजावती दोहदशंसिनी ते तपोवनेषु स्पृह्यालुरेव ।
स त्वं रथी तद्व्यपदेशनेयां प्रापय्य वाल्मीकिपदं त्यजैनाम् ॥
- (५) साहं तपः सूर्यनिविष्टदृष्टिरूध्वं प्रसूतेश्चरितुं यतिष्ये ।
भूयो यथा मे जननान्तरेऽपि त्वमेव भर्ता न च विप्रयोगः ॥
- (६) जाने विसृष्टां प्रणिधानतस्त्वां मिथ्यापवादक्षुभितेन भर्त्रा ।
तन्मा व्यथिष्ठा विषयान्तरस्थं प्राप्ताऽसि वैदेहि ! पितुर्निकेतम् ॥
- २ नीयेनामांथी कोर्षपश चारने पूर्वापर सन्दर्भ साथे समझवो : १४
2 Explain with reference to context of any four of the following : 14
- (१) दैवीनां मानुषीणां च प्रतिहर्ता त्वमापदाम् ।
- (२) आदेशं देशकालज्ञः शिष्यः शासितुरानतः ।
- (३) फलानुमेया प्रारम्भाः संस्कारा प्राक्तना इव ।
- (४) औत्पातिकं मेघ इवाश्मवर्षं महीपतेः शासनमुज्जगार ।
- (५) छाया हि भुमैः शशिनो मलत्वेनारोपिता शुद्धिमतः प्रजाभिः ।
- (६) धुरि स्थिता त्वं पतिदेवतानां किं तन्न येनासि ममानुकम्प्या ।

- ३ रघुवंश सर्ग-१ने आधारे राजा दल्लीपनुं वसिष्ठाश्रमाभिगमन अने तेनुं प्रयोजन वर्णवो. १४
- 3 Narrate the वसिष्ठाश्रमाभिगमनम् and it's aim of king दल्लीप 14
- अथवा / OR**
- ३ काविकासे वर्णविका दल्लीपना गुणो पर सविस्तर नोध लभो. १४
- 3 Write a detail note on merits of king दल्लीप as described 14
by कालिदास.
- ४ सीताअे लक्ष्मणने पाठवेव संदेशनुं वर्णन करो. १४
- 4 Describe the message given by सीता to लक्ष्मण. 14
- अथवा / OR**
- ४ सीतात्यागप्रसंगनी रामनी मनःस्थिति यर्यो. १४
- 4 Discuss the mental situation of राम at सीतात्यागप्रसङ्गः । 14
- ५ नीयेनामांथी कोर्यपण अे पर टूंकनोध लभो : १४
- 5 Write short notes on any **two** of the following : 14
- (१) रघुवंश सर्ग-१मां काविकासे करेव स्तुति.
- (1) The prayer in रघुवंश-१ by कालिदास
- (२) सीतायाः दोहदम् ।
- (३) चतुर्दशसर्गे कारुण्यं ।
- (४) दल्लीपयात्रा वर्णनम् ।